

Liwrukuna qillqariqsichiynin

Yakupa warmikuna

Yakupa warmikuna kimsa qillqariqsichisqa qispisqan la Autoridad Nacional del Agua del Perú (ANA) ruwasqan Perú suyu warmikuna ruwaynin allin riqsisqa kanankupaq, tinkusqa gestión huñusqa kay recursos hídricos kay ancha sumaq rimayninkuna imaynatan allchapanku yaku kananpaq, hinallataq imayna ruwayninpipas, agrarias kaqkunapa rimayninkuna pikunan Chancay Lambayeque (Chiclayo) huñunakuy ukupi kanku, hinallataq huñunasqa usuarios Mishquiyaku (Tarapoto) hinaman huñunasqa Usuarios Chili Regulado, Ampato Sigwas Quilca, Yura y Pampas de Majes, kay cuenca Quilca-Chili (Arequipa).

Kay kimsa qillqakuna paqarisqanmi warmikunapa ruwayninta anchata

riqsichista munan kay pachaq iskay chunka pichqayuq huñunakuy usuarios yakumanta Perú suyupi kaqkuna, kaqkuna 188,925 qarikuna (68,4 %) hinallataq 87,605 warmikuna (31,6 %), ichanpasmí ruwaynin kay directivas huñunakuyipi lliw suyupiqá pisillaraqmi: 99 warmikuna hinallataq 895 qarikuna.

Yakupa warmikuna huk huñunasqa warmikunapa rimariyninta uqarin pikunan gestión yakupi kaqkunapata, huñusqa willakuykuna, riqsisqakunata, runakunapata; chaypi yakumanta usuarias, gestoras, capacitadoras utaq dirigentes; Mamalla hina, warminkinkuna hina, profesionales, yachachiqkuna hina ruwasqankuta qawarichin.

Ing. Lidia Gaona

Futuq: Autoridad Nacional del Agua - ANA

Lidia Gaona warmiqa ancha sasa kawsayniyuqmi may urqukunapa mayun hina. Kunan ingeniera agrícola qispisqanqa ancha riqsikuypaqmi. Cajamarca Ilaqtanmanta tutapi chinkakurqa mamanpa yanapayninwan, taytanqa universidadman yaykunata mana munarqachu. Ichaqa universidad Pedro Ruiz Gallo de Lambayeque sunturwasipi yachaykukun, maypim huk sasachay pinqaykunata atipanan karqa, qaripa yachakusqanta ñawinchayta munaptin. May kimsa chunka watakunañan puririrun, Lidiapa ñawin wiqiyllaña chay kawsakusqanta yuyariqtin. Runa kayninqa yakuwan kuyapayakun profesional kawsayninta chayman tikrarispa. Mayninpiqa hawkalla mayu hina llanpulla hukninkunapiqa kallpasapa yayaysapa phaqcha hina. Payqa yachan aykaqmi maynin kaqpi kayta.

“llankayniyuqqa mana ima awqinakuykuna kananpaqmi chaynallataq allin ruwayman kay chunka pichqayuq juntas aypanapaq”, ingeniera nim. Lidia nisqanman hinaqa aswan allin rimayqa rimanakuy chaynallataq allin ruwaywan ancha yachayniyuqta warmikunata riqsin kay técnicos ruwaykunapi, Ilaqta uku ruwaykunapi chayllamantaq allin sayapayanakuy, riqsikuyta paqarichinku. “warmi kayninchisqa manan harkawanchischu. Ñuqaykuqa Iliw ruwayninchiswan atinchis ñataq llankayninchispi hinallataq wasinchispi maypin kay Ilaqtanchis qaritukuq ruway ukupipas. Ñuqa profesional hinallataq Mamalla kani manan haykaqpas ima ruwaytapas mana tukuspaqa saqinichu.

**(Tomado de Mujeres del agua - Lambayeque:
La voz puede ser un río transformador).**

Kay hamuq qilqa riqsichisqanchispi riqsiykachin hinallataq llusqirichin Perú suyupi yakumanta gestión warmi umanchaqkunata hatarichispa ruwapakuy, kallpachanakuy, wakin warmikunapa munasqallanpi umanchariyman aypanankupaq.

Chaynallataq agrarios qarikunata umanchaykachin, warmipa ruwayninqa allin ruwaymi hinaman huk aypayllaman yakumanta gestión, allin amachaynin hamuq wawakuna allinwan qipanapaq.

Yakupa warminkuna - Tarapoto: yakurayku llallipanakuy panpapi pukllakun

Qilqaq: Autoridad Nacional del Agua

Qilqasqa: Autoridad Nacional del Agua. (2019).
Calle Diecisiete 355, Urb. El Palomar, San Isidro. Lima. Perú.

Depósito legal en la Biblioteca Nacional del Perú N° 2019-04561.

***Yakupa warminkuna – Lambayeque:
Voz nisqaqa kanman transformador mayun***

Qilqaq: Autoridad Nacional del Agua

Qilqasqa: Autoridad Nacional del Agua. (2019).

Calle Diecisiete 355, Urb. El Palomar, San Isidro. Lima. Perú.

Depósito legal en la Biblioteca Nacional del Perú N° 2019-06440.

Yakupa warminkuna - Arequipa: warmi kaypim hamuq watakunata ruwakun

Qilqaq: Autoridad Nacional del Agua

Qilqasqa: Autoridad Nacional del Agua. (2019).

Calle Diecisiete 355, Urb. El Palomar, San Isidro. Lima. Perú.

Depósito legal en la Biblioteca Nacional del Perú N° 2019-06790.